

Профспілка працівників освіти і науки України

**КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ
ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

25006, м. Кропивницький, вул. Преображенська, 4
тел. 24-69-14, тел./факс 24-65-22, e-mail: opon-kirovograd@host.kr.ua

Розрахунковий рахунок № UA293052990000026005035102454 в АТ КБ «Приватбанк», код ЄДРПУ 02606149

30.01.2023 р. № 03/20

Головам та депутатам місцевих рад

Керівникам органів управління освітою

Головам територіальних організацій
і ПК обласного підпорядкування
Кіровоградської обласної організації
Профспілки працівників освіти і науки України

**Щодо відпусток без збереження заробітної плати
працівників закладів освіти під час дії воєнного стану**

До Кіровоградського обкому Профспілки працівників освіти і науки України почали надходити звернення членів Профспілки щодо примушування їх до написання заяв про надання відпусток без збереження заробітної плати різної тривалості. З огляду на стрімке збільшення кількості таких звернень та з метою упередження випадків порушення законних прав та інтересів членів Профспілки, пов'язаних з невірним застосуванням норм чинного законодавства обком вважає за доцільне надати роз'яснення з цього питання.

В умовах воєнного стану, введеного із 24 лютого 2022 року та продовженого до 19 лютого 2023 року, законодавчими актами, що визначають державні гарантії реалізації працівниками закладів освіти права на відпустки (їх тривалість і порядок надання) є:

- Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 р. №2136-ІХ (далі - Закон № 2136);
- Закон України «Про відпустки» від 15.11.1996 р. № 504/96-ВР;
- Кодекс Законів про працю України.

Залежно від того, хто їх ініціює, розрізняють два основні види відпусток без збереження заробітної плати:

- **обов'язкова** - за зверненням працівника;
- **за угодою сторін** - за зверненням працівника та погодженням керівника.

За зверненням працівника закладу освіти в обов'язковому порядку керівник має надати відпустку без збереження заробітної плати на підставі:

- **ст. 25 Закону України «Про відпустки»** - за бажанням надається в обов'язковому порядку визначеним даною статтею категоріям працівників;
- **ч. 4 ст. 12 Закону № 2136** - починаючи з 19.07.2022 року (тобто з моменту набрання чинності змінами до Закону № 2136) у період дії воєнного стану за заявою працівника, який виїхав за межі території України або набув статусу внутрішньо переміщеної особи, надається в обов'язковому порядку тривалістю, визначеною у заяві, але не більше 90 календарних днів, без зарахування часу перебування у відпустці до стажу роботи, що дає право на щорічну основну відпустку.

За угодою з керівником працівнику закладу освіти може бути надано відпустку без збереження заробітної плати на підставі:

- **ч. 4 ст. 84 КЗпП та ч. 3 ст. 26 Закону України «Про відпустки»** - на період карантину (карантин продовжено до 30 квітня 2023 року);

–ч. 3 ст. 12 Закону № 2136 - за сімейними обставинами та з інших причин протягом періоду дії воєнного стану та без обмеження строку, встановленого ч. 1 ст. 26 Закону України «Про відпустки».

Звертаємо вашу увагу на те, що час перебування у відпустці без збереження заробітної плати на підставі ч. 3 ст. 12 Закону № 2136 зараховується до стажу роботи, що дає право на щорічну основну відпустку відповідно до п. 4 ч. першої ст. 9 Закону України «Про відпустки».

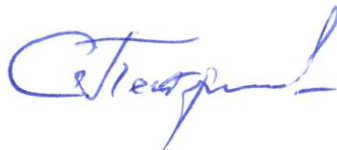
Відповідно до ст. 57-1 Закону України «Про освіту» працівникам закладів освіти, на час особливого періоду гарантується збереження місця роботи, середнього заробітку, здійснення виплати стипендії та інших виплат, передбачених законом.

Крім того, нагадуємо, що листом № 1/3292-22 від 28.02.2022 року МОН наголошувало, що категорично забороняє керівникам органів управління освітою та/або керівникам закладів освіти примушувати педагогічних та інших працівників до написання заяв про відпустку без збереження заробітної плати. Працівникам виключно за добровільним бажанням може бути надана відпустка (із збереженням або без збереження заробітної плати) відповідно до вимог трудового законодавства.

Також, доводимо до відома, що примусове відправлення працівника у відпустку без збереження заробітної плати без його згоди може загрожувати керівнику кримінальною відповідальністю за ст. 172 ККУ («грубе порушення законодавства про працю»): карається штрафом від двох тисяч до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (34000-51000 грн.) або позбавленням права обнімати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3-х років або виправними роботами до 2-х років.

Зважаючи на викладене вище, Кіровоградський обласний комітет Профспілки працівників освіти і науки України просить забезпечити на території вашої громади дотримання прав та інтересів усіх працівників закладів освіти, а голів територіальних профспілкових організацій, в разі фіксації випадків примусового відправлення працівників закладів освіти у відпустку без збереження заробітної плати, просимо повідомляти Службу правової допомоги обласного комітету для надання фахової допомоги у оформленні процесуальних документів для судового захисту законних прав та інтересів членів Профспілки працівників освіти і науки України.

Голова
обкому Профспілки

Сергій Петров